

Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 08.06.2026 nr 8-1/4501-1,
JDM/26-0692/-1K

Meie 08.07.2026nr 1.1-11/2488-2

Täitemenetluse seadustiku võlgniku sissetuleku arestimise regulatsiooni muutmine

Lugupeetud justiits- ja digiminister

Rahandusministeerium toetab täitemenetluse seadustiku võlgniku sissetuleku arestimise regulatsiooni muutmise väljatöötamiskavatsuse (*VTK*) üldist eesmärki muuta võlgniku sissetuleku arestimise regulatsioon selgemaks, ühtlasemaks ning paremini digitaalselt hallatavaks. Samas leiame, et enne kavandatavate muudatustega edasiliikumist vajavad *VTK*-s kirjeldatud probleemid täiendavat analüüsi ning probleemide lahendamise valikud olulist täpsustamist nii õigusliku loogika, mõjude hindamise kui ka praktilise rakendatavuse vaates.

- 1) *VTK*-s puudub selge käsitlus Maksu- ja Tolliameti (*MTA*) ning maksukorralduse seaduse (*MKS*) puutumusest kavandatavate muudatustega. *MTA* nõuab *MKS*-ile ja täitemenetluse seadustikule (*TMS*) tuginedes samuti nõudeid sisse ja seab sissetulekutele areste. Seetõttu on oluline hinnata, kas kavandatavad muudatused puudutavad üksnes *TMS* alusel läbiviidavat kohtutäituri täitemenetlust või omavad mõju ka *MKS* alusel rakendatavatele arestimise reeglitele. Õigusselguse tagamiseks tuleks *VTK*-s või sellele järgnevas eelnõus ja selle seletuskirjas seda küsimust lähemalt käsitleda.
- 2) Täiendavat analüüsi vajab *VTK* keskne ettepanek asendada senine arestivaba summa süsteem astmelise protsendipõhise arestimismudeliga. Esitatud materjalidest ei nähtu muudatuse tegelik mõju madalama sissetulekuga võlgnikele, nende toimetulekule ja vaesusriskile. Samuti puudub hinnang sellele, kas uus süsteem võib mõjutada töötasu kujundamist või suurendada motivatsiooni sissetulekute ümberstruktureerimiseks eesmärgiga vältida kõrgemaid arestimisastmeid. Enne arestimismudeli edasiarendamist tuleks analüüsida täpsemalt kavandatava lahenduse tegelikku mõju ja võrrelda seda kehtiva süsteemiga.
- 3) *VTK* sisemine loogika vajab täpsustamist. Ühelt poolt kirjeldatakse uut protsendipõhist arestimismudelit, teisalt lähtutakse konto arestimist käsitlevates ettepanekutes jätkuvalt arestivaba summa põhimõttest. Selgusetuks jääb, kas kavandatav astmeline mudel rakendub üksnes sissetuleku arestimisele või ka konto arestimisele, kuidas suhestuvad

omavahel protsendipõhine arestimine ja arestivaba summa määramine ning kas eesmärk on luua üks terviklik süsteem või kaks paralleelselt toimivat regulatsiooni.

- 4) Samuti vajavad täiendavat analüüsi mitme arestimisakti, aresti peatamise, uuendamise ja arestipandiõiguse järjekorraga seotud praktilised küsimused. Sundtäitmisega seotud vaidluste vältimiseks on oluline üheselt määratleda, kuidas mõjutavad arestimisakti muutmine või peatamine nõuete järjekorda ning millised õiguslikud tagajärjed kaasnevad olukorras, kus nõude suurus või aresti tingimused menetluse kestel muutuvad.
- 5) Kõige suurema kaaluga on vajadus põhjalikult käsitleda VTK-s kirjeldatud muudatuste rakendamiseks vajalikke tehnilisi ja organisatsioonilisi eeldusi. Kavandatud lahendused eeldavad ulatuslikku automatiseerimist, andmevahetust ning erinevate infosüsteemide arendamist. Seetõttu tuleks VTK-s või sellele järgnevas mõjude analüüsis hinnata, milliseid IT-arendusi muudatused eeldavad, millised kulud nendega kaasnevad, kas olemasolevad süsteemid võimaldavad kavandatud lahendusi rakendada ning kas vajalik on üleminekuperioodi või etapiviisilise rakendamise ette nägemine.

Kokkuvõtvalt märgime, et VTK eesmärgid on asjakohased ja toetatavad, kuid enne edasist menetlemist tuleb täiendavalt analüüsida teiste seaduste ja MTA puutumust kavandatavate muudatustega, hinnata astmelise arestimismudeli mõjusid, ühtlustada VTK sisemist regulatiivset loogikat ning realistlikult käsitleda rakendamiseks vajalikke arendusi ja nende mõju. Alles seejärel on võimalik anda terviklik hinnang kavandatavate muudatuste rakendatavusele ja mõjule täitemenetluse süsteemi toimimisele. Palume muudatuste edasisse analüüsi kaasata ka MTA.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Anneli Valgma 5885 1315
anneli.valgma@fin.ee

Agnes Peterson 5885 1301
Agnes.Peterson@fin.ee